

Ószövetségi héber nyelv 1. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Héber nyelv – alapozó modul

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 12 kr.

Tantárgyai: 1.) Ószövetségi héber nyelv 1.

2.) Ószövetségi héber nyelv 2.

3.) Ószövetségi héber nyelv 3.

4.) Ószövetségi héber nyelv 4.

(1.) Tantárgy neve: Ószövetségi héber nyelv 1.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60% elmélet, 40% gyakorlat	
A tanóra típusa: szeminárium Féléves óraszám: nappali: 26 levelező: 8 Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): Tanári magyarázat, óráközi feladatok, hallgatókkal közös megvitatás, értékelés.	
A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy (szummatív szóbeli vizsga) A félévet szóbeli vizsga zárja le. A vizsga a félév teljes anyagát lefedi, és alapvetően egy hármas követelményrendszer alapján kell felkészülnie a hallgatóknak: 1. Memoriter, vagyis eredeti bibliai szövegek memorizálása, az első félévben Genézis 1,1. 2. Bibliai szövegolvasás, az első félévben Genézis 1. fejezete 3. A nyelvtani ismeretek alapos elsajátítása, ami az első félévben a betűk, hangok, a vokalizáció és az olvasás pontos ismeretét jelenti.	
Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés.	
A szóbeli vizsga értékelése: Jeles (5): A hallgató jól elsajátította a féléves tananyagot, képes a betűk és hangok megkülönböztetésére, a pontos olvasásra, tudja értelmezni a bibliai szöveghatárokat az akcentusokat és egyéb szövegszervező elemeket. A hallgató ismeri a nyelv alapelemeit, a betűcsoportok jellemzőit, kiemelten a torokhangok sajátosságait Jeles (4): A hallgató alapvetően tisztában van a féléves tananyaggal, tudását képes alkalmazni, ugyanakkor tudásában és annak alkalmazásában vannak kisebb hiányosságok. Közepes (3): A hallgató csak részben tudta elsajátítani a féléves tananyagot. Mind tudásában, mind annak alkalmazásában jelentősebb hiányosságai vannak. Elégseges (2): A hallgató tudásában alapvető hiányosságok vannak, a héber betűk és hangok összeolvasására önállóan nem vagy nehezen képes, nem tudja értelmezni a Héber Biblia alapvető, szövegközi jellemzőit. Elégtelen (1): A hallgató tudásában olyan szintű hiányosságok vannak, ami nem teszi lehetővé, hogy a kurzust teljesítettnek tekintse, további ismeretek nem építhetők a megszerzett tudására. A kötelező memoritert sem tudja elmondani.	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): A gyakorlati jegybe a hallgatók félévközi munkája és teljesítménye is beleszámít.	

A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1-8. félév
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
<p>A kurzus anyaga és célja A kurzus anyaga a héber ABC (<i>alephbet</i>), vagyis a héber betűkészlet, a kapcsolódó magánhangzó jelölések és egyéb mellékjel rendszer, hangtani szabályok, illetve a héber nyelvű Bibliakiadás szövegének alapvető jellemzői. A félév végére a hallgató megszokja az olvasás irányát, a magyartól eltérő jelöléseket, az eltérő (gutturális) hangzókat, képes bármilyen pontozott (kvadrát írású) héber szöveg elolvasására, és elsajátít egy minimális aktív szókincset.</p> <p>Témakörök:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A héber ABC 2. A betűcsoportok jellemzői 3. Írás és olvasás 4. Nyílt és zárt szótag 5. A torokhangok jellemzése 6. <i>Shewa, Meteg, Maqqef</i> 7. <i>Mappiq, Raphe</i>, néma betűk 8. Akcentusok <p>Exkurzus 1. A héber írás és szövegkiadás jellemzői.</p>
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
<p>Forrás</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Biblia Hebraica Stuttgartensia</i>, 4. kiadás, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1997. ISBN 9781598561630 • <i>Torah, Prophets, Writings Massoretic Text according to Jacob ben Chayim and C.D. Ginsburg with 4284 textual notes, based on the massorah, ancient editions and targumim</i> 2005, http://www.bibles.org.uk <p>Kötelező irodalom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Weingreen, Jacob: <i>A Practical Grammar for Biblical Hebrew</i>. Oxford, Oxford University Press, 1959. (vonatkozó részek: 1-14. fejezetek) ISBN 9780198154228 <p>Ajánlott irodalom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egeresi, László Sándor: <i>A bibliai héber nyelv tankönyve</i>. Budapest, Új Mandátum könyvkiadó, 2009. ISBN 9789639808621 • Gesenius, Wilhelm: <i>Gesenius' Hebrew Grammar</i>. (Edited and Enlarged by E. Kautzsch), Mineola, New York, Dover Publications, 2006. ISBN 9780486443447 <p>Szótár</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Gesenius' Hebrew and Chaldee Lexicon to the Old Testament</i>. Grand Rapids, Michigan, 1982. ISBN 0802880290 • Árus Lajos: <i>Ószövetségi héber-magyar szómagyarázat 1. rész (Mózes öt könyve)</i>. Budapest-Gödöllő, Iránytű Kiadó, 1996. ISBN 963905500X • Stricker Simon, <i>Héber-magyar bibliai szótár</i>, Országos Rabbiképző Intézet, Budapest, 1999. ISBN 9630365464 <p>Konkordancia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lisowsky, Gerhard, <i>Konkordanz zum hebräischen Alten Testament</i>, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1993. ISBN nélkül
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
<p>a) tudása (magában foglalja) - A bibliai héber nyelv alapfokú ismeretét, az alapvető héber nyelvi ismereteket, ami a betű és hangkészlet, valamint a hangtani szabályok és a bibliai szöveg jellemzőinek ismeretét jelenti. - Minimális aktív szókincssel rendelkezik.</p> <p>b) képességei - Képes önállóan olvasni héber nyelven.</p>

- Képes a szakterületéhez tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére és önálló feldolgozására.
- Képes az informatikai ismeretek felhasználói szintű alkalmazására,
- Képes tudása és képességei önálló továbbfejlesztésére.

c) attitűdje

- Folytonosan fejleszti saját tudását és keresi tudása gyakorlati megvalósításának lehetőségeit.
- Tudatosan törekszik a nyelvi kompetenciák fejlesztésére: megismeri az univerzális nyelvi és nyelvtani kategóriákat, igyekszik kontrasztívan tanulni a nyelvet (az anyanyelvével és más idegen nyelvekkel összevetve), próbálja tudatosítani a nyelvi specificitást (hebraizmusok, szórend és szemantikai jellemzők).

d) autonómiája és felelőssége

- Autonóm személyiség, a csoport többi tagjával együttműködve képes részt venni a közös feladatok megoldásában.
- Autonóm nyelvtanulóként intellektuális gazdagodásra és az élethosszig tartó tanulás (LLL) megvalósítására törekszik a nyelvtanuláson keresztül.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Bödör Zoltán** mesteroktató

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): **nincs**